Nro 308
D. 28. Grudnia.
CZWARTEK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Hołd Krakowa Zygmuntowi III. 1587.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

JW. *Arcy-Biskup*, ogłosił List Pasterski oznajmiaiąc, że Ojciec S. przychylaiąc się do prosby wielu Biskupów, pozwolił aby w tych dyecezjach w których ieszcze niebyło Jubileuszu, lub w r. b. był czas za krótki na toż nabożeństwo, przedłużone zostało do roku następnego.

Wyszła z druku *Kolenda* na Rok 1827, znajduią się w niej, Powinszowanie, Spiewki, Bajki, Powieści, Ballady, rozmaite Poezje i Szarady. Nabyć iej można za złoty 1 gr: 5, w Księgarniach: *Węckiego*, *Brzeziny*, *Pukszty*, *Szteblera* i *Szczepańskiej*; także w Składach: *A. Dal Trozzo*, *Kuniga* i *F. J. Ciechanowskiego*, oraz we wszystkich Kantorach Kurjera Warszawskiego.

Pierwsza zabawa wieczorna tańcuiąca, daną będzie w *Resursie Kupieckiej*, w Sobotę dnia 30 b. m. —

W Księgarni A. *Brzeziny*, są do nabycia różne nowe *Medyczne* Książki w Francuzkim i Niemieckim ięzyku.

Na iutrzejsze ciągnienie Loterji na *Dom*, Biletów po zł: 3 gr: 15, w Kantorze *Maurycą* i *Jakubowskiego*, aż do chwili rozpoczęcia ciągnienia nabyć można.

Dotąd wiedzieliśmy tylko że pierwszy Teatr publiczny Polski, to iest widowiska sceniczne dawane przez aktorów za opłatą, otwarte były na początku panowania *Stanisława Augusta*; pierwsze takowe widowisko danem było w wilją Jmienin Xcia Podkomorzego Brata Królewskiego, d. 3 Marca 1765, w teatrze urządzonym w rajtszuli Saskiego pałacu; dano w tym dniu Komedją *Natręci* napisaną przez *Bielawskiego*. Dawniej zaś bywały w szkołach *Dyalogi*, oraz przedstawiano widowiska sceniczne w ięzyku Polskim na dworach możnych Panów i Królewskich, lecz przez amatorów i bezpłatnie. Odebraliśmy z *Łęczyckiego* rękopism dawny, będący niegdyś własnością Jana *Sucheckiego* Żupnika, z którego dowiedzieliśmy się, że właśnie dziś upływa lat 100, iak było widowisko sceniczne Polskie w Warszawie, za opłatą. Umieszczamy ten wyiątek: „Ongi w dzień *Młodzionkowy* 1726, poprzylepiano karteczki, że na nowym świecie w dworku na *Sułkowczyznie*, udawać bendo Komedyie, a kto chce widzieć zapłaci Tymfa. Toć i ia poszedłem i rwałem boki, boć Komedyia była co się zowie do rzeczy. Udawali *Holofernesa*, najbardziej upodobał się tengi szlachcic co udawał *Judyte*, chciano aby on udaionc niewiaste przygolił wąsy, ale żadno miaro niechciał pozbyć tey ozdoby, co mu niemiano za złe, bo i z wonsem gracko niewiaste udawał. Cała ta Komedya była w wierszach, które nazaiutrz kazdy co dosłyszał to powtarzał, i iać wbiłem wpamienc kilka. —

Otoż masz Holofernesie
Judyta two głowe niesie,
Twa duma nic niepomoże,

Boś iuż bez głowy nieboże.
Nie trza było zbytkow w winie,
J zaufać kobiecinie,
O toż dziś twoia pokora
J Nabuchodonozora,
Pokonałać was Judyta,
Znajcież zuchy co Kobita!

(To towarzystwo niemusiało trwać długo; a że było istotnie, wspominał nieboszczyk *Swieżawski* iż słyszał o iakimś teatrze na *Tamce*, za panowania *Augusta II.*)

Podpisany kwalifikowany Dentysta, zamierzywszy sobie w stolicy tutejszej przez czas kiótki zabawić, ma honor polecić Szano: Publicz: swoie usługi, we względzie leczenia wszelkich chorób wydrążałości ust, iakoteż w sadzaniu sztucznych zębów poiedynczych i w całych rzędach, wedle najnowszego i najlepszego sposobu, tak, iż zęby takowe zupełnie miejsce naturalnych zastąpią; oprócz tego, wprawia sztuczne podniebienia, za pomocą którego mowa swą czystość i wyraźność odzyskuie. Znawcy mogą się przekonać w iakim stopniu sztukę moią posiadam, a nadto okazaćim mogę kilka modelów sztucznych zębów. Mam honor ofiarować moie usługi z rana od godziny 9 do 12 w mieszkaniu mego Brata Dentysty *Aschera*, przy ulicy *Freta*, po południu zaś w moiem mieszkaniu w *Hotelu Niemieckim* pod Nr 43 na dole. — Jan *Ascher Liebrich* Dentysta z Królewca, Approbowany w całem Cesarstwie Rossyjskiem i w Królestwie Pruskiem.

Dziś *Nów Lutego* o godź: 11, min: 45, w nocy. — Wczoraj było zimna stopni 2. Dziś 4.

Z Gąbina. — W dniu 18 b: m: i r: iako w Swięto Jmienin N. Cesarza i Króla MIKOŁAJA I, konsystuiący Szwadron Rezerwy Pułku Strzelców Konnych J. C. M. Wielkiego Xięcia ALEXANDRA Następcy Tronu, po odbyciu parady udał się na Nabożeństwo do Kościoła Parafjalnego, na którem znajdowali się W. Pułkownik *Dembiński* Dowódzca Rezerwy, z całym korem Officerów, Władze Sądowe i miejscowe. Po odśpiewaniu *Te Deum*, WJX. Kanonik *Rogoziński* w czułych wyrazach miał mowę stosowną do tego świetnego obchodu. Wieczorem Cyfra N. PANA urządzona w nowym Ratuszu iaśniała. Miasto całe rzęsisto uluminowane, aż do późnej pory odgłos muzyki pułkowej słyszeć się dawał.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Dnia 22 b. m. N. Król *Pruski* przepędził noc spokojnie, a nazaiutrz uwolnionym był od zwykłej febry.—Donoszą z *Szwajcarji* iż w radzie reprezentantów w *Genewie* ponowiono wniosek względem skasowania *kary śmierci.*—Według listów z *Marsylji* d. 5 b. m. przypłynął powtornie do tamecznego portu okręt parowy *Lorda Rochran*, przywiozł z *Liworno* iego małżonkę z całym orszakiem.— W *Madrycie* odebrano wiadomość iż do *Gibraltaru* przypłyneło do 50 okrętów transportowych angielskich, znajdowało się na nich wojsko tegoż narodu, które tam wysiadło na ląd.— Według najnowszych wiadomości z *Portugalji*, znajdowali się stronnicy Królewny Reientki w *Ewra*, a Królewicza Don Michała w *Eworumonta*. O kolumnie Margrabiego *Szawes* niema żadnej wiadomości od czasu obsadzenia zamku w *Braganca*. — Według telegraficznych depeszy które przybyły d. 13 b. m. o godzinie 2 z południa do *Paryża*, miało wojsko Angielskie wylądować w *Lisbonie* i osadziło nie tylko tę stolicę, ale nadto i zamek S. *Juljusza*. Utrzymuią także że rząd *Portugalski* miał *Hiszpanji* wypowiedzieć wojne, oraz że Królewna Re-

ientka przesłała rozkaz Posłowi Hiszpańskiemu, żeby w ciągu 24 godzin opuścił *Lisbone*. — O *Eskurjalu* teraz następuiący iest opis. Ulice są tam okryte gołoledzią, a ieziora i rzeki są zamarznięte, drzewa i góry są okryte śniegiem, do tego świszczy ustawicznie wiatr północny, który oziębia powietrze! W *Madrycie* odbywaią się ćwiczenia wojskowe. —Dziennik *Echo południa* smutne nowiny donosi z *Portugalli*. Wojna domowa iuż zagraża klęskami temu narodowi, leie się krew braterska, powstańcy otrzymawszy posiłki od Xcia *Amarante* zwyciężaią, ten *Xże* uważany iest iako oswobodziciel i odbiera dowody uszanowania od Ludu.—Równie iak w *Hiszpanji* tak i w *Portugalji* mrozy tak są nadzwyczajne, iak nigdy niebywało w tym kraiu, przezco nagle umiera wielu ludzi. — Liczba wojska Angielskiego, które najpierw wysłane zostanie do Portugalji wynosi 5,000 ludzi, między któremi znajduią się 4 szwadrony iazdy, co dowodzi, iż to wojsko nie iest przeznaczone tylko na służbę garnizonową. Nazwiska pułków, oraz nazwiska dowodzących officerów są następuiące: bataljon grenadjerów gwardji wsiądzie na okręty d. 13 b. m., batalion 3go pułku gwardji uda się tegoż dnia do *Portsmut*, gdzie także wsiądzie na okręt. 63ci pułk piechoty wymaszerował d. 12 b. m. z *Windsor* zkąd uda się do *Portsmut* i wsiądzie na przygotowane okręty. Pułk 4ty piechoty teraz znajduiący się w *Portsmut* odebrał podobnyż rozkaz. 2 szwadrony 12go pułku ułanów, iakoteż 2 szwadrony 10 pułku huzarów zostaią także w pogotowiu wśiąść na okręty. Oprócz tego maią się 2 pułki udać z *Jorku* do *Lisbony*. Cała ta armja iest pod rozkazami P. *Wiljama Klingtona*. Gwardją zaś dowodzą PP. *Henryk Buwerel* i *Tomasz Arbunot*. Jenerał Maior *Blakenej* otrzyma także dowództwo w tymże korpusie. D. 12 b. m. przypłynął okręt parowy, który opuścił *Lisbonę* d. 5 b. m. Ten okręt przywiozł depesze rządowe, w których miano donieść, że nie tylko *Braganca*, ale nawet *Oporto* iest wzięte przez Malkontentów, oraz, że w *Portugalji* znajduie się wszystko w największem zamieszaniu.

Donoszą z *Londynu*, że prawie każdy mieszkaniec tej stolicy teraz zostaie w oczekiwaniu czy nastąpi wojna między *Portugalją* a *Hiszpanją* lub nie, lecz zdaie się że ustaie niepewność i wojna nastąpi. Gazeta *Kurjer* doniosła, że Król Angielski wysłał w interessie Portugalji poselstwo do izby wyższej Parlamentu, a później do izby niższej, co bardziej zapewnia, że się pokój nieutrzyma. Od tej chwili wszystko przybiera inną postać, tak w interessach handlowych iak w dyplomatycznych. Teraz wszyscy Anglicy oczekuią wiadomości z Portugalji. Największa czynność panuie we wszystkich wydziałach Ministrów Angielskich, i pomnaża się przygotowanie okrętów do wysłania wojska do Portugalji. —

Artykuł nadesłany. — Swiadek nadzwyczajnej radości młodzieńca, tyle byłem uięty iego łzami wdzięczności, że ośmielam się to drobne zdarzenie ogłosić, w nadziei iż znajdą się i tacy którym to opisanie niebędzie oboiętnem. W zeszłą Sobotę, przed domem na ulicy *Elektoralnej* młody Chłopiec od *Krawca*, niosąc 2 talerze faiansowe, pośliznął się, upadł, i stłukł obadwa! Zmartwienie iego równało się rozpaczy » Nieruszę się z tego miejsca (mówił szlochaiąc) bo iakże się pokażę przed Panem Majstrem; niewrócę do Matki bo i ta niema zaco odkupić tej szkody. » Wiele osób przeszło około rozpaczaiącego Chłopczyny, ale prawie każdy zamiast polito-

wania, ieszcze dodał surowe napomnienie »dobrze ci tak, idź ostrożnie, niemiej rąk maślanych» niektórzy nawet iakby się ciesząc z smutku biedaka, dodawali z radością »oj będą tęgie baty.» Zacna Pani mieszkaiąca na Iszem piętrze, dosłyszała narzekanie, dowiaduie się o przygodzie i obdarza Chłopca 2ma nowemi talerzami. Jaka była radość iego, trudno ią słowami wyrazić. Za tak mały dar w przygodzie, można na zawsze zjednać wdzięcznego człowieka; może też i ten Chłopak znajdzie sposobność na okazanie istotnej wdzięczności. — F.

DONIESIENIA.